



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 41/2024
04.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Дијане Јанковић, Гордане Којић, Мирољуба Томића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничаром, у кривичном предмету окривљеног Винка Ракоњца и других, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ и других, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Винка Ракоњца и окривљеног Дејана Недовића, адвоката Александра Ковачевића, браниоца окривљеног Енвера Селмановића, адвоката Светланае Бобић уз две допуне захтева, браниоца окривљеног Владимира Лакића, адвоката Александра Цвејића, браниоца окривљеног Мирољуба Јовановића, адвоката Радета Еркића, браниоца окривљеног Винка Ракоњца, адвоката Дејана Добросављевића и браниоца окривљеног Дејана Аврамовића, адвоката Мирослава Тодоровића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 111/2022 од 28.06.2023. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1 По1 5/24 од 07.06.2024. године, у седници већа одржаној дана 04.09.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Винка Ракоњца, адвоката Александра Ковачевића и адвоката Дејана Добросављевића, браниоца окривљеног Дејана Недовића, адвоката Александра Ковачевића, браниоца окривљеног Енвера Селмановића, адвоката Светланае Бобић, браниоца окривљеног Дејана Аврамовића, адвоката Мирослава Тодоровића, и браниоца окривљеног Мирољуба Јовановића, адвоката Радета Еркића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 111/2022 од 28.06.2023. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1 По1 5/24 од 07.06.2024. године.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољен, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Владимира Лакића, адвоката Александра Цвејића, поднет против правноснажних пресуда правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 111/2022 од 28.06.2023. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1 По1 5/24 од 07.06.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 111/2022 од 28.06.2023. године окривљени Винко Ракоњац, Дејан Недовић, Владимир Бошковић, Енвер Селмановић, Драган Томић, Зоран Јањушевић, Дејан Аврамовић и Владимир Лакић оглашени су кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ, описаном у тачки 1. до 3. изреке пресуде, за које је су осуђени и то:

- окривљени Винко Ракоњац на казну затвора у трајању од 12 (дванаест) година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 22.09.2012. године до 04.02.2016. године,

- окривљени Дејан Недовић на казну затвора у трајању од 7 (седам) година и 6 (шест) месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 23.09.2012. године до 28.03.2014. године и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана од 28.03.2014. године до 14.05.2015. године,

- окривљени Владимир Бошковић на казну затвора у трајању од 8 (осам) година,

- окривљени Енвер Селмановић на казну затвора у трајању од 7 (седам) година и 6 (шест) месеци у коју му се урачунава време проведено у екстрадиционом притвору 25.01.2013. године до 11.02.2013. године, време проведено у притвору од 12.02.2013. године до 28.03.2014. године и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана од 28.03.2014. године до 14.05.2015. године,

- окривљени Драган Томић на казну затвора у трајању од 7 (седам) година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 22.09.2012. године до 17.12.2013. године и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана од 17.12.2013. године до 23.06.2015. године,

- окривљени Зоран Јањушевић на казну затвора у трајању од 8 (осам) година,

- окривљени Дејан Аврамовић на казну затвора у трајању од 7 (седам) година и 6 (шест) месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 05.10.2012. године до 13.12.2013. године и време проведено на издржавању мере забране напуштања стана од 13.12.2013. године до 04.04.2014. године,

- окривљени Владимир Лакић на казну затвора у трајању од 7 (седам) година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 22.09.2012. године до 28.03.2014. године и време проведено на издржавању мере забране напуштање стана од 28.03.2014. године до 29.09.2017. године.

Истом пресудом, окривљени Мирољуб Јовановић оглашен је кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, описаном у тачки 3. изреке пресуде, и осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 22.09.2012. године до 22.10.2013. године.

На основу члана 246. став 7. КЗ у вези члана 87. КЗ од окривљених је одузета опојна дрога хероин у количини од 1.149,72 грама, а на основу члана 87. КЗ окривљеног Винку Ракоњцу, Дејану Недовићу, Дејану Аврамовићу, Драгану Томићу, Мирољубу Јовановићу и Владимиру Лакићу изречена је мера безбедности одузимања предмета ближе описаних у изреци пресуде. Истом пресудом, окривљени су обавезани да суду на име судског паушала плате износ од по 50.000,00 динара у року од 30 дана од правноснажности пресуде, као и да накнаде трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1 По1 5/24 од 07.06.2024. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног Енвера Селмановића и његовог браниоца, адвоката Светлане Бобић, браниоца окривљеног Драгана Томића, адвоката Николе Матића, браниоца окривљених Винка Ракоњца и Дејана Недовића, адвоката Александра Ковачевића, браниоца окривљеног Владимира Бошковића, адвоката Биљане Драгаш, браниоца окривљеног Мирољуба Јовановића, адвоката Радета Еркића, браниоца окривљеног Владимира Лакића, адвоката Александра Цвејића и браниоца окривљеног Дејана Аврамовића, адвоката Мирослава Тодоровића, а пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К По1 111/22 од 28.06.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости су поднели:

- бранилац окривљеног Винка Ракоњца и окривљеног Дејана Недовића, адвокат Александар Ковачевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и „на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП предмет врати Апелационом суду у Београду на поновно суђење пред потпуно измењеним већем“,

- бранилац окривљеног Енвера Селмановића, адвокат Светлана Бобић, уз две неблаговремене допуне захтева за заштиту законитости, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) и став 2. тачка 1) ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП и повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане пресуде или само пресуду донету у поступку по редовном правном леку тако што ће окривљеног Енвера Селмановића ослободити од оптужбе или укине „или поништи“ побијане пресуде или само пресуду донету у поступку по редовном правном леку и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном или другостепеном суду,

- бранилац окривљеног Владимира Лакића, адвокат Александар Цвејић, због повреде закона у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП без означавања конкретне повреде закона из члана 485. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи, усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног Владимира Лакића ослободити од оптужбе,

- бранилац окривљеног Мирољуба Јовановића, адвокат Раде Еркић, због повреде закона из члана 74. тачка 3) ЗКП, битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из

члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног Мирољуба Јовановића ослободити од оптужбе или укине пресуду донету у поступку по редовном правном леку и предмет врати на поновно одлучивање другостепеном суду,

- бранилац окривљеног Винка Ракоњца, адвокат Дејан Добросављевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног Винка Ракоњца ослободити од оптужбе или побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновно одлучивање,

- бранилац окривљеног Дејана Аврамовића, адвокат Мирослав Тодоровић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног Дејана Аврамовића ослободити од оптужбе или укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду.

Врховни суд је примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Винка Ракоњца, Дејана Недовића, Енвера Селмановића, Владимира Лакића, Дејана Аврамовића и Мирољуба Јовановића, доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ, и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужилаштва и бранилаца окривљених Винка Ракоњца, Дејана Недовића, Енвера Селмановића, Владимира Лакића, Дејана Аврамовића и Мирољуба Јовановића, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Винка Ракоњца, адвоката Александра Ковачевића и адвоката Дејана Добросављевића, браниоца окривљеног Дејана Недовића, адвоката Александра Ковачевића, браниоца окривљеног Енвера Селмановића, адвоката Светлане Бобић, браниоца окривљеног Дејана Аврамовића, адвоката Мирослава Тодоровића, и браниоца окривљеног Мирољуба Јовановића, адвоката Радета Еркића, су неосновани, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Владимира Лакића, адвоката Александра Цвејића, недозвољен, а две допуне захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Енвера Селмановића, адвоката Светлане Бобић неблагоприятне.

Повреда закона из члана 74. тачка 3) ЗКП

Бранилац окривљеног Мирољуба Јовановића, адвокат Раде Еркић, у захтеву за заштиту законитости указује да је у поступку који је претходио доношењу побијаних пресуда повређен закон и то одредба члана 74. тачка 3) ЗКП, и са тим у вези истиче да из списка предмета произилази да окривљени није имао браниоца од тренутка лишења слободе, а што је, према наводима захтева, тренутак хапшења окривљеног на граничном прелазу Градина, услед ког је окривљеном онемогућно да ефективно присуствује увиђају, а није му обезбеђен бранилац који би присуствовао овој доказној радњи.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Мирољуба Јовановића, адвоката Радета Еркића, Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 74. тачка 3) ЗКП прописано је да окривљени мора имати браниоца ако је задржан или му је забрањено да напушта стан или је притворен-од лишења слободе, па до правноснажности решења о укидању мере.

Одредбом члана 294. став 1. ЗКП прописано је да лице ухапшено у складу са чланом 291. став 1. и чланом 292. став 1. тог законика, као и осумњиченог из члана 289. став 1. и 2. наведеног законика, јавни тужилац може изузетно задржати ради саслушања најдуже 48 часова од часа хапшења, односно одазивања на позив. Ставом 2. истог члана, прописано је да о задржавању, јавни тужилац или по његовом одобрењу, полиција одмах, а најкасније у року од два часа од када је осумњиченом саопштено да је задржан, доноси и уручује решење, док је ставом 5. овог члана прописано да осумњичени мора имати браниоца чим орган поступка из става 2. овог члана донесе решење о задржавању.

Из решења о задржавању окривљеног МУП РС, ДП, УКП, Служба за борбу против организованог криминала 03/4-1-4 број КУ 65/12 ЛС 106/12 од 22.09.2012. године у списима предмета, произилази да је окривљеном Мирољубу Јовановићу, чије задржавање се рачуна од 22.09.2012. године од 23.00 часа, када је лишен слободе, обезбеђен бранилац по службеној дужности, адвокат Батица Алексић, у чијем присуству му је решење о задржавању уручено 22.09.2012. године у 23.35 часова.

По оцени Врховног суда, из изнетог стања у списима предмета произилази да је окривљени Мирољуб Јовановић, сходно одредби члана 294. став 5. ЗКП, имао браниоца од тренутка када је орган поступка донео решење о његовом задржавању, па овај суд налази да у поступку који је претходио доношењу побијаних пресуда окривљеном Мирољубу Јовановићу није повређено право на обавезну одбрану предвиђено одредбом члана 74. тачка 3) ЗКП.

Следствено изнетом, а имајући у виду да из записника о увиђају Вишег суда у Пироту Кри 79/12 произилази да је увиђај на граничном прелазу Градина, истражни судија започео 22.09.2013. године у 20.30 часова и завршио истог дана у 23.00 часа, окривљени Мирољуб Јовановић у тренутку вршењу увиђаја, ком је присуствовао, није ни био задржан, па стога није ни морао имати браниоца, тако да се у конкретном случају не ради о процесној ситуацији из члана 74. тачка 3) ЗКП, како то у поднетом захтеву погрешно закључује бранилац окривљеног Мирољуба Јовановића, адвокат Раде Еркић.

Из изнетих разлога, Врховни суд је оценио као неосноване наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Мирољуба Јовановића, адвоката Радета Еркића, којим се указује да је у поступку који је претходио доношењу побијаних пресуда повређен закон у погледу обавезне одбране прописане чланом 74. тачка 3) ЗКП.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП

Бранилац окривљеног Мирољуба Јовановића, адвокат Раде Еркић, захтев за заштиту законитости подноси и због битне повреда кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП истичући да, у конкретном случају, није постојала оптужба овлашћеног тужиоца будући да је окривљеном Мирољубу Јовановићу оптужницом стављено на терет кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, које није у надлежности Јавног тужилаштва за

организовани криминал, у смислу члана 3. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције.

Врховни суд изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Мирољуба Јовановића, адвоката Радета Еркића, оцењује као неосноване.

Одредбом члана 2. тачка 1) Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС“, број 42/2002...58/2004, 45/2005...72/2011, 101/2011), који је био на снази у време покретања предметног кривичног поступка, прописано је да се тај закон примењује ради откривања, кривичног гоњења и суђења за кривична дела организованог криминала.

Организовани криминал, према одредби члана 3. став 1. истог закона, представља вршење кривичних дела од стране организоване криминалне групе или њених припадника, а под организованом криминалном групом из става 1. овог члана, подразумева се група од три или више лица која постоји одређено време и делује споразумно у циљу вршења једног или више кривичних дела за која је прописана казна затвора од четири године или тежа казна, ради стицања, посредно или непосредно, финансијске или друге користи. За поступање у предметима кривичних дела из члана 2. овог закона, надлежно је Тужилаштво за организовани криминал, у смислу члана 4. став 1. наведеног закона.

Према стању у списима предмета, јавни тужилац Тужилаштва за организовани криминал је, на основу члана 296. ЗКП, донео наредбу о спровођењу истраге Кти 19/12 од 23.09.2012. године, због постојања основа сумње да је осумњичени Винко Ракоњац организовао криминалну групу, чији припадници су постали осумњичени Дејан Недовић, Владимир Бошковић, Енвер Селмановић, Драган Томић, Зоран Јањушевић, Дејан Аврамовић, Владимир Лакић, Мирољуб Јовановић и АА, која је деловала споразумно у дужем временском периоду и у међународним размерама и то на територији Републике Србије, Републике Словеније, Холандије, Турске, Аустрије и Доминиканске Републике, у циљу вршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за која је прописана казна затвора од четири године, ради стицања непосредне финансијске користи, при чему су по претходном договору са ББ, организатором криминалне групе из Републике Словеније, чији припадници су словеначки држављани ВВ, ГГ и ДД, у складу са улогама у овим организованим криминалним групама, уговарали неовлашћену куповину, пренос и продају опојних дрога-кокаина и хероина, чиме би осумњичени Винко Ракоњац извршио кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 2. КЗ, а осумњичени Дејан Недовић, Владимир Бошковић, Енвер Селмановић, Драган Томић, Зоран Јањушевић, Дејан Аврамовић, Владимир Лакић, Мирољуб Јовановић и АА кривично дело удруживање ради вршења кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 345. став 5. у вези става 4. КЗ.

Осим наведених кривичних дела, наредба о спровођењу истраге донета је и због постојања основане сумње да су осумњичени Винко Ракоњац, Дејан Недовић, Зоран Јањушевић, Владимир Бошковић, АА, Владимир Лакић и Мирољуб Јовановић, извршили кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ, као и због других кривичних дела која су

стављена на терет осумњиченима Винку Ракоњцу, Дејану Недовићу, Владимиру Бошковићу, Енверу Селмановићу, Дејану Аврамовићу и Драгану Томићу.

Из изложених навода јасно произилази да је кривични поступак против окривљених покренут доношењем наредбе о спровођењу истраге због постојања основане сумње да су извршили кривична дела организованог криминала, у смислу одредбе члана 2. тачка 1) Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела, која се гоне по службеној дужности, из ког разлога је, по оцени Врховног суда, јавни тужилац некадашњег Тужилаштва за организовани криминал, а сада Јавног тужилаштва за организовани криминал, надлежан да поступа у предметном кривичном поступку против окривљеног Мирољуба Јовановића, па су супротни наводи његовог браниоца, адвоката Радета Еркића, којим се указује да је побијаним пресудама учињена битна повред одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, оцењени као неосновани.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП

Браниоци окривљеног Винка Ракоњца, адвокат Дејан Добросављевић и адвокат Александар Ковачевић, који је уједно и бранилац окривљеног Дејана Недовића, бранилац окривљеног Енвера Селмановића, адвокат Светлана Бобић, и бранилац окривљеног Дејана Аврамовића, адвокат Мирослав Тодоровић, захтеве за заштиту законитости подносе због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП истичући да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати, и то на материјалу прикупљеном применом мера надзор и снимање телефонских и других разговора или комуникација и оптичко снимање лица, који је незаконито прибављен, јер наредбе истражног судије којим су ове мере одређене, нису изведене као доказ на главном претресу.

Према налажењу Врховног суда, чињеница да наредбе истражног судије Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал, којима су одређене мере надзор и снимање телефонских и других разговора или комуникација и оптичко снимање лица, нису изведене као доказ током главног претреса, при чему исте нису ни биле предложене као доказ, ни од стране јавног тужиоца нити од стране окривљених и њихових бранилаца, не доводи у сумњу њихову законитост, како браниоци окривљених Винка Ракоњца, Дејана Недовића, Енвера Селмановића и Дејана Аврамовића, погрешно сматрају. Сходно томе, а имајући у виду да су исти наводи неосновано истицани и у поступку по редовном правном леку, то овај суд, прихватајући разлоге дате на страни 39, у ставу првом образложења пресуде другостепеног суда, као довољне, аргументоване и јасне, на ове разлоге упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП и налази да се неосновано у поднетим захтевима указује да је материјал који је прибављен применом ових мера, а који је проистекао из наведених наредби истражног судије Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал морао бити издвојен из списка предмета сходно одредбама члана 16. став 1. и члана 84. став 2. ЗКП.

Врховни суд је даље, уз примену одредбе члана 604. став 1. ЗКП којом је прописано да ће се законитост радњи предузетих пре почетка примене овог законика оцењивати по одредбама Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“

бр.70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“ бр.58/04, 85/05-др. закон, 115/05, 49/07, 122/08, 20/09 - др. закон, 72/09 и 76/10), као неосноване оценио наводе захтева бранилаца окривљеног Винка Ракоњца, браниоца окривљеног Дејана Недовића и браниоца окривљеног Енвера Селмановића, којима се указује да наредбе којим су одређене мере надзор и снимање телефонских и других разговора или комуникација и оптичко снимање лица, а које су одређене по „предлогу за проширење“ ових мера и то у односу на окривљеног Винка Ракоњца са противречним наводима у погледу кривичног дела за које се сумњичи, нису донете у складу са одредбама важећег Законика о кривичном поступку, немају законом прописан садржај нити аргументоване и довољне разлоге који оправдавају неопходност њихове примене, односно околности које указују да се на други начин кривично дело не би могло открити или доказати или да је њихово прикупљање знатно отежано.

Наиме, надзор и снимање телефонских и других разговора или комуникација и оптичко снимање лица предузет је према окривљеном Винку Ракоњцу на основу наредбе истражног судије Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пов-По1 941/11 од 14.09.2011. године, на основу писменог и образложеног предлога јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал Стр.пов 65/11 од 14.09.2011. године, односно према окривљеном Дејану Недовићу на основу наредбе истражног судије истог суда Пов-По1 946/11 од 15.09.2011. године, на основу писменог и образложеног предлога јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал Стр.пов 65/11 од 15.09.2011. године, а према окривљеном Енверу Селмановићу на основу наредбе истражног судије истог суда Пов-По1 1104/11 од 13.10.2013. године, на основу писменог и образложеног предлога јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал Стр.пов 65/11 од 13.10.2011. године.

Одредбом члана 504е ЗКП („Службени лист СРЈ“ бр.70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“ бр.58/04, 85/05-др. закон, 115/05, 49/07, 122/08, 20/09-др. закон, 72/09 и 76/10) који је важио у време одређивања ових мера, прописано је да на писани и образложени предлог јавног тужиоца истражни судија може наредити надзор и снимање телефонских и других разговора или комуникација другим техничким средствима и оптичка снимања лица за које постоје основи сумње да је учинило кривично дело из члана 504а тог Законика, док је ставом 3. истог члана прописано да мере из става 1. члана 504е одређује истражни судија, образложеном наредбом у којој се наводе подаци о лицу према којем се мера примењује, основи сумње, начин спровођења, обим и трајање мера. Ове мере, према истом члану закона, могу трајати најдуже шест месеци, а због важних разлога могу бити продужене још највише два пута у трајању од по три месеца.

Према налажењу овога суда, а супротно претходно изнетим наводима захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Винка Ракоњца, Дејана Недовића и Енвера Селмановића, предметне наредбе истражног судије Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал о одређивању наведених мера према окривљенима Винку Ракоњцу, Дејану Недовићу и Енверу Селмановићу, донете су у складу са тада важећом одредбом члана 504е ЗКП, на основу писаних и образложених предлога јавног тужиоца, и садрже довољна образложења у којима су наведени подаци о лицима према којима се примењују, околности које указују на постојање основа сумње да су окривљени извршили кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. КЗ са елементима организованог криминала, за које кривично дело су се ове мере могле одредити, начин спровођења који је поверен

МУП РС, ДП, УКП, Служби за борбу против организованог криминала и обим мера које могу трајати најдуже шест месеци, те наводе да је примена ових мера неопходна јер се на други начин не би могли прикупити докази за кривично гоњење, односно њихово прикупљање би било знатно отежано.

При томе, предлог јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал Стр.пов 65/11 од 14.09.2011. године на основу ког је донета наредба истражног судије Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пов-По1 941/11 од 14.09.2011. године којом је према окривљеном Винку Ракоњцу одређена мера надзор и снимање телефонских и других разговора или комуникација и оптичко снимање лица, поднет је због постојања основа сумње да окривљени Винко Ракоњац, заједно са другим лицима, врши кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. ЗКП са елементима организованог криминала, због ког је се ова мера у смислу члана 504а став 3. и 4. ЗКП могла одредити и као таква је и одређена.

Сходно томе, околност што се у предлогу Одељења за сузбијање организованог општег криминала СБПОК 03/4-1 „О“ стр.пов.230-111/11-291 од 13.09.2011. године који је уз предлог јавног тужиоца достављен истражном судији, између осталог, наводи „да полицијски службеници СБПОК располажу оперативним сазнањима о лицима са подручја Београда, Републике Словеније и Косова и Метохије, која се баве кријумчарењем већих количина оружја и опојних дрога из Републике Србије у земље западне Европе“, а које наводе браниоци окривљеног Винка Ракоњца, адвокат Александар Ковачевић и адвокат Дејан Добросављевић, у поднетим захтевима непотпуно интерпретирају и тумаче, није од утицаја на законитост одређивања и спровођења наведене мере која је према окривљеном Винку Ракоњцу предложена, довољно образложена и одређена због постојања основа сумње да учинио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. КЗ са елементима организованог криминала.

По оцени Врховног суда, неосновано се наводима браниоца окривљеног Винка Ракоњца и окривљеног Дејана Недовића, адвоката Александра Ковачевића, и браниоца окривљеног Дејана Аврамовића, адвоката Мирослава Тодоровића, законитост материјала прикупљеног применом мере надзор и снимање телефонских и других разговора или комуникација и оптичко снимање лица, оспорава истицањем да приликом извршења ове мере у односу на окривљене Винка Ракоњца, Дејана Недовића и Дејана Аврамовића, истражном судији и јавном тужиоцу нису достављани дневни извештаји, у складу са тада важећом одредбом члана 504ж ЗКП. Ово из разлога што из одредбе члана 504ж ЗКП која је важила у време одређивања ових доказних радњи, јасно произилази да органи који извршавају наредбу истражног судије из члана 501е став 1. ЗКП, сачињавају дневне извештаје које заједно са прикупљеним снимцима достављају истражном судији и јавном тужиоцу, али само уз услов да се то чини на њихов захтев, што значи да сачињавање дневних извештаја, не представља обавезу њиховог свакодневног достављања истражном судији и јавном тужиоцу, а како то неосновано у поднетим захтевима указују бранилац окривљених Винка Ракоњца и Дејана Недовића, адвокат Александар Ковачевић, и бранилац окривљеног Дејана Аврамовића, адвокат Мирослав Тодоровић.

Даље, браниоци окривљеног Винка Ракоњца, адвокат Дејан Добросављевић и адвокат Александар Ковачевић, који је уједно и бранилац окривљеног Дејана

Недовића, у поднетим захтевима, погрешним тумачењем одредбе члана 608. ЗКП којом је одређено ступање на снагу и почетак примене законика, указују да је материјал који је прибављен спровођењем предметних мера из члана 504е у периоду од 15.01.2012. године до 13.03.2012. године, у односу на ове окривљене морао бити издвојен из списка предмета као незаконит доказ, јер су наредбе истражног судије којим су одређене, према мишљењу бранилаца, морале бити „уподобљене“ са одредбама новог Законика о кривичном поступку који се у поступцима за кривична дела организованог криминала примењује од 15.01.2012. године, и то са одредбом члана 172. ЗКП, а како то није урађено, то је почев од тог датума па све до њиховог продужења дана 13.03.2012. године, сав материјал који је односи на окривљеног Винка Ракоњца и окривљеног Дејана Недовића, незаконито прибављен.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване, обзиром да се Законик о кривичном поступку, као процесни закон, ни у једној процесној ситуацији не примењује ретроактивно, што значи да у конкретном случају није ни било места доношењу нових наредби о одређивању предметних мера које су већ донете у складу са Законом о кривичном поступку који је важио у време њиховог одређивања, односно њиховом „уподобљавању“ са одредбама новог Законика о кривичном поступку почев од 15.01.2012. године, како то браниоци окривљеног Винка Ракоњца и окривљеног Дејана Недовића погрешно сматрају неправилним упоређивањем садржаја наредбе о мерама из члана 504е раније важећег ЗКП са наредбом о посебној доказној радњи тајно праћење и снимање из члана 172. важећег ЗКП.

Самим тим, материјал прибављен спровођењем наредби истражног судије Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал о одређивању наведених доказних радњи Пов-По1 941/11 од 14.09.2011. године према окривљеном Винку Ракоњцу и Пов-По1 946/11 од 15.09.2011. године према окривљеном Дејану Недовићу, које су донете у складу са одредбом члана 504е ЗКП који је важио у време њиховог одређивања, а којим је одређено да ове мере могу трајати најдуже шест месеци, ни сам по себи ни према начину прибављања не представља незаконит доказ.

Исто важи и за материјал прибављен у периоду од 15.01.2012. године до 13.03.2012. године, када су, уз поштовање временског трајања ових мера, наредбама судије за претходни поступак исте продужене на основу одредби члана 166, 167. став 3, 168, 171, 172. став 3. и 172. важећег ЗКП, и према окривљеном Винку Ракоњцу и према окривљеном Дејану Недовићу и то у трајању од три месеца, уз јасно одређивање отворених простора, места и просторија на територији Београда и Батроваца из члана 171. став 1. тачка 1) ЗКП, који могу бити предмет тајног надзора и снимања ради откривања контаката и комуникација ових окривљених и то искључиво када је окривљени Винко Ракоњац, односно окривљени Дејан Недовић присутан, уз овлашћење да службена лица МУП РС, ДП, УКП, СБПОК-Одељење за сузбијање организованог општег криминала уђу и поставе техничке уређаје за снимање у просторијама, угоститељским објектима и бензинским пумпама одређеним овим наредбама у односу на оба окривљена. Једна од тих безинских пумпи је и бензинска пумпа „MOL“ у близини граничног прелаза Батровци, којом бранилац окривљених Винка Ракоњца и Дејана Недовића, адвокат Александар Ковачевић, у захтеву посебно бави износећи сопствено тумачење одредби важећег Законика о кривичном поступку према ком није могуће „озвучавање простора“, већ само „озвучавање лица“ и то само у случају ангажовања прикривеног иследника, а које тумачење Врховни суд оцењује као

неправилно с обзиром на то да се, на основу одредби члана 171 став 1. тачка 1) и став 2. и члана 172. став 2. ЗКП, тајно праћење и снимање, између осталог, може спровести постављањем техничких уређаја за снимање и у просторијама ако је вероватно да ће окривљени ту бити присутан, а што је у конкретном случају наредбама судије за претходни поступак од 13.03.2012. године и одређено.

Врховни суд даље налази да су наведене посебне доказне радње уз поштовање њиховог времена трајања, према окривљеном Винку Ракоњцу продужене наредбом Пов-По1 941/11 од 12.06.2012. године у трајању од три месеца, одакле јасно произилази да су исте примењиване у периоду којим се његов бранилац, адвокат Александар Ковачевић, у поднетом захтеву бави оспоравајући законитост транскрипата телефонских разговора НН лица из Турске, која је већ била предмет оцене другостепеног суда приликом одлучивања о жалбама бранилаца окривљеног Винка Ракоњца, изјављених против првостепене пресуде.

Наиме, образлажући битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљених Винка Ракоњца и Дејана Недовића, адвокат Александар Ковачевић, у поднетом захтеву указује да се тачка 3. побијане првостепене пресуде која се односи на неовлашћену набавку опојне дроге хероин из Турске и њен пренос на територију Републике Србије ради продаје, које је организовао окривљени Винко Ракоњац у периоду од јула месеца 2012. године до 22.09.2012. године, заснива на транскриптима разговора НН лица из Турске прибављених по наредби судије за претходни поступак Пов-По1 106/12 од 28.05.2012. године, која је донета након истека три месеца од доношења основне наредбе Пов-По1 106/12 од 23.02.2012. године којом је одређен тајни надзор комуникације тог лица, што се односи и на наредбу Пов-По1 106/12 од 31.08.2012. године која је донета након истака три месеца одређених наредбом од 28.05.2012. године, због чега су транскрипти разговора НН лица из Турске након 28.05.2012. године морали бити издвојени из списка предмета као незаконити докази.

Стоји чињеница да по истеку времена трајања посебне доказне радње тајни надзор комуникације од три месеца, одређене наредбом судије за претходни поступак Пов-По1 106/12 од 23.02.2012. године према НН лицу из Турске, у конкретном случају није одмах донета наредба којом би било продужено трајање ове мере у смислу одредбе члана 167. став 3. ЗКП, већ пет дана касније. Међутим, то по оцени Врховног суда не указује да је самим тим учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, што је, разматрајући исте жалбене наводе у контексту чињенице да је према окривљеном Винку Ракоњцу ова посебна доказна радња тада примењивана, а НН лице из Турске са њим било у телефонској комуникацији, оценио и другостепени суд, па овај суд прихватајући разлоге дате на страни 39, у ставу трећем и страни 40, у ставу првом образложења пресуде другостепеног суда, као довољне и јасне, на ове разлоге упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

Надаље, бранилац окривљених Винка Ракоњца и Дејана Недовића, адвокат Александар Ковачевић, и бранилац окривљеног Енвера Селмановића, адвокат Светлана Бобић, у поднетим захтевима истичу и да је материјал прикупљен применом посебних доказних радњи тајно праћење и снимање комуникација и тајно праћење и снимања морао бити издвојен из списка предмета као незаконит доказ, јер јавни тужилац није покренуо кривични поступак у року од шест месеци прописаног одредбом члана 163. став 1. ЗКП. У

том смислу, а полазећи од чињенице да је наредба о спровођењу истраге у конкретном случају донета 23.09.2012. године, бранилац окривљеног Енвера Селмановића, адвокат Светлана Бобић, сматра да је као незаконит доказ из списка предмета морао бити издвојен сав материјал који је коришћењем посебних доказних радњи прикупљен пре 23.03.2012. године. Са друге стране, бранилац окривљеног Винка Ракоњца и Дејана Недовића, адвокат Александар Ковачевић, износи сопствено тумачење одредбе члана 296. ЗКП на основу ког закључује да је из списка предмета морао бити издвојен сав материјал који је у односу на његове брањенике прикупљен посебним доказним радњама јер је јавни тужилац и пре доношења наредби истражног судије о њиховом одређивању, био обавештан о предузимању прве доказне радње полиције.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Винка Ракоњца, Дејана Недовића и Енвера Селмановића, Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 163. став 1. ЗКП прописано је да ће судија за претходни поступак донети решење о уништењу прикупљеног материјала ако јавни тужилац не покрене кривични поступак у року од шест месеци од дана када се упознао са материјалом прикупљеним коришћењем посебних доказних радњи или ако изјави да га неће користити у поступку, односно да против осумњиченог неће захтевати вођење поступка. Ставом 3. истог члана, прописано је да се, ако је при предузимању посебних доказних радњи поступљено супротно одредбама законика или наредби органа поступка, на прикупљеним подацима не може заснивати судска одлука, а са прикупљеним материјалом се поступа у складу са чланом 84. став 3. Законика.

Дакле, према цитираној законској одредби рок од шест месеци из става 1. члана 163. ЗКП, почиње да тече од дана када се јавни тужилац упознао са материјалом прикупљеним спровођењем посебних доказних радњи, што је могао да учини тек по достављању наведеног материјала, а не од дана, односно момента које је у поднетим захтевима различито и погрешно опредељују браниоци Винка Ракоњца, Дејана Недовића и Енвера Селмановића.

У конкретном случају, јавни тужилац је покренуо кривични поступак у року прописаном одредбом члана 163. став 1. ЗКП обзиром да из списка предмета произлази да је материјал прикупљен спроведеним посебним доказним радњама према окривљенима, јавном тужиоцу достављен у прилогу кривичне пријаве МУП РС, ДП, УКП, Служба за борбу против организованог криминала 03/4-1 КУ-65/12 дана 23.09.2019. године, и да је јавни тужилац истог дана донео наредбу о спровођењу истраге Кти 19/12, чиме је покренуо кривични поступак.

Следствено изнетом, наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених Винка Ракоњца и Дејана Недовића, адвоката Александра Ковачевића, и браниоца окривљеног Енвера Селмановића, адвоката Светлане Бобић, да је материјал прикупљен применом посебних доказних радњи тајно праћење и снимање комуникација и тајно праћење и снимања морао бити издвојен из списка предмета као незаконит доказ јер јавни тужилац није покренуо кривични поступак у року прописаном одредбом члана 163. став 1. ЗКП, оцењени су као неосновани.

Истичући битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Винка Ракоњца, адвокат Дејан Добросављевић, у поднетом захтеву указује да побијана првостепена пресуда заснива на незаконито

прибављеним доказима и то у делу који се, према опису датом у тачки 1. изреке пресуде, односи на неовлашћену набавку опојне дроге кокаин у Доминиканској Републици ради њене даље продаје, коју је организовао окривљени Винко Ракоњац, а у којој је, између осталих, учествовао ЂЂ, који је ради набавке кокаина отпутовао у Доминиканску Републику где је купио кокаин, који је код њега пронађен на аеродрому Пунта Кана на ком је ухапшен.

Према наводима захтева, реч је о службеној белешци Тужилаштва за организовани криминал Кти 19/12 од 19.11.2012. године, која се односи на сведока ЕЕ која је доставила одређену документацију о хапшењу свог супруга ЂЂ у Доминиканској Републици, а која документација, према мишљењу браниоца, представља њену приватну преписку са извесним ЖЖ, која не може бити доказ да је ЂЂ учинио кривично дело у Доминиканској Републици јер није прибављена путем међународне правне помоћи. У том смислу, бранилац у захтеву указује да је укидајући ранију првостепену пресуду, Апелациони суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал у решењу Кж1 По1 24/21 од 10.06.2022. године дао првостепеном суду налог да утврди да ли је ЂЂ, против ког је вођен кривични поступак у Доминиканској Републици, правноснажно осуђен и да путем ИНТЕРПОЛ-а или на други погодан начин прибави правноснажну пресуду као доказ о томе, а по ком налогу првостепени суд, по мишљењу браниоца, није поступио.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 26) ЗКП је прописано да је „исправа“ сваки предмет или рачунарски податак који је подобан или одређен да служи као доказ чињенице која се утврђује у поступку (члан 83. став 1. и 2.).

Одредбом члана 138. став 1. ЗКП прописано је да се доказивање исправом врши читањем, гледањем, слушањем или увидом у садржај исправе на други начин, а одредбом члана 139. став 1. ЗКП да исправу по службеној дужности или на предлог странака прибавља орган поступка или поднесе странке, по правилу, у оригиналу.

По оцени Врховног суда, неосновани су наводи браниоца окривљеног Винка Ракоњца, адвоката Дејана Добросављевића, да је документација која је преузета од сведока ЕЕ, незаконит доказ јер није прибављена путем међународне правне помоћи.

Наиме, документација која је преузета од сведока ЕЕ, представља исправу, у смислу одредбе члана 2. став 1. тачка 26) ЗКП, која је прибављена у складу са одредбом члана 139. став 1. ЗКП, о чему је у Тужилаштву за организовани криминал сачињена службена белешка Кти 19/12 од 19.11.2012. године из које произилази да је на тражење јавног тужиоца, сведок ЕЕ уз помоћ информатичара тужилаштва, у просторијама тужилаштва, отворила свој Gmail налог са ког су документа одштампана, а ради се о скенираним документима на шпанском језику које је ЖЖ из Доминиканске Републике послао на њену адресу електронске поште, који се односе на хапшење њеног супруга ЂЂ у Доминиканској Републици. Самим тим суд је, сходно одредби члана 138. став 1. ЗКП, био овлашћен да ову документацију изведе као доказ на главном претресу и цени је у склопу исказа сведока ЕЕ која се, према својим сазнањима, изјаснила о овим околностима, извештаја о садржају комуникације МУП РС, ДП, УКП, Службе за специјалне истражне методе од 09.02.2012. године,

документације прибављене путем међународне правне помоћи од надлежног суда Републике Словеније и дописа ИНТЕРПОЛ-а који је прибављен путем међународне правне помоћи, односно извештаја МУП РС, ДП, Управе за међународну-оперативну полицијску сарадњу Интерпол 03/8 број 2314-523108 од 27.02.2023. године, који је првостепени суд прибавио поступајући по примедбама и налозима из решења Апелационог суд у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1 По1 24/21 од 10.06.2022. године.

Сходно наведеном, претходно изнети наводи захтева браниоца окривљеног Винка Ракоњца, адвоката Дејана Добросављевића, којим се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оцењени су као неосновани.

Бранилац окривљеног Мирољуба Јовановића, адвокат Раде Еркић, захтев за заштиту законитости такође подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. Као незаконит доказ, на ком се према одредбама Законика о кривичном поступку пресуда не може заснивати, јер је прибављен на незаконит начин, бранилац означава записник о увиђају Вишег суда у Пироту Кри 79/12 од 22.09.2012. године, који је, према његовом мишљењу, сачињен супротно одредбама члана 232. до 235. ЗКП јер је реч о отправку записника који не садржи обавезан садржај и није потписан од стране истражног судије већ непознатог лица које наводно гарантује тачност отправку, при чему је непознато да ли је записник уопште сачинио истражни судија или записничар и која лица су присуствовала увиђају јер је њихово присуство само паушално констатовано.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости, по оцени Врховног суда, нису основани.

Из записника о увиђају Вишег суда у Пироту Кри 79/12 од 22.09.2012. године произилази да је истражни судија Биљана Георгиев предузела увиђај на граничном прелазу Градина код Димитровграда који је започео 22.09.2012. године у 20.30 часова, а довршен у 23.00 часа.

Овој доказној радњи, током које је лице места криминалистичко-технички обрађено, поред окривљених Владимира Лакића и Мирољуба Јовановића, присуствовали су истражни судија, јавни тужилац, радник регионалног центра граничне полиције према Републици Бугарској, радник Царинарнице Градина, шеф НКТИЦ Ниш и радници криминалистичке технике НКТИЦ Ниш, чије присуство је констатовано у предметном записнику, који садржи опис података битних за ток и садржину увиђаја, уз констатацију истражног судије да је издала наредбу за узимање букалних брисева од окривљених Владимира Лакића и Мирољуба Јовановића Одељењу криминалистичке технике НКТИЦ и наредбу за одређивање ДНК профила ових окривљених и њихово међусобно поређење са узорцима изузетим на лицу места, те физичко-хемијско вештачење супстанце бруто тежине 2 kg и 799 gr, ради утврђивања да ли се ради о опојној дроги. Предметни записник о увиђају који је саставни део списка предмета, садржи печат Вишег суда у Нишу, потпис лица које тврди за тачност отправку и наводе да је истражни судија Биљана Георгиев исти потписала својеручно.

Сходно наведеном, Врховни суд налази да је записник о увиђају Вишег суда у Пироту Кри 79/12 од 22.09.2012. године, који је предузео истражни судија уз помоћ стручних лица криминалистичко-техничке струке приликом фиксирања, описивања и

обезбеђивања трагова у складу са одредбама члана 110. и 112. раније важећег ЗКП који је за судове опште надлежности важио до 01.10.2013. године, сачињен у складу са одредбом члана 175. раније важећег ЗКП, па исти представља законит доказ на ком се судска одлука може заснивати, због чега су супротни наводи захтева браниоца окривљеног Мирољуба Јовановића у којима законитост овог доказа оспорава позивањем се на одредбе важећег ЗКП, оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног Мирољуба Јовановића, адвокат Раде Еркић, као незаконит доказ, на ком се према одредбама Законика о кривичном поступку пресуда не може заснивати, означава и записник о вештачењу биолошког материјала НКТЦ-а број 6104/12 од 10.10.2012. године јер је предмет овог вештачења био букални брис окривљеног Мирољуба Јовановића који је незаконито и нестручно прибављен обзиром да га није узео здравствени радник, који је сходно одредби члана „141. став 3. ЗКП“ једини овлашћен и стручан за узимање узорак биолошког материјала.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, браниоца окривљеног Мирољуба Јовановића, Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 131. став 2. раније важећег ЗКП, прописано је да се узимању узорак крви и предузимању других медицинских радњи које су по правилу медицинске науке неопходне ради анализе и утврђивања других чињеница важних за кривични поступак, може приступити и без пристанка лица које се прегледа, изузев ако би због тога наступила каква штета по његово здравље. Ставом 3. истог члана, прописано је да ће се радње из става 1. и 2. овог члана предузети само по наредби надлежног суда, осим у случају из члана 238. став 3. овог законика.

Врховни суд налази да су криминалистички техничари, којима је током увиђаја истражни судија Вишег суда у Пироту наредила да узиму букалне брисеве од окривљених Мирољуба Јовановића и Владимира Лакића, оспособљени и овлашћени за узимање букалних брисева, у смислу цитираних законских одредби, те су супротни наводи захтева, којима се указује да је узимање букалног бриса требало да предузме здравствени радник, у складу са одредбом важећег ЗКП коју бранилац окривљеног Мирољуба Јовановића, у захтеву погрешно нумерише, оцењени као неосновани.

Самим тим, записник о вештачењу НКТЦ број 6104/12 од 10.10.2012. године, који је сачињен према наредби истражног судије Вишег суда у Пироту, у складу са одредбама члана 120. и 121. раније важећег ЗКП, и суду достављен након ДНК анализе током које су букални брисеви окривљених Мирољуба Јовановића и Владимира Лакића коришћени као неспорни узорци, представља законит доказ на ком се пресуда може заснивати.

Повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП

Бранилац окривљеног Мирољуба Јовановића, адвокат Раде Еркић, захтев за заштиту законитости подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП истичући да у радњама за које је окривљени оглашен кривим, нема обележја кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ нити било ког другог кривичног дела, јер у тачки 3. изреке првостепене пресуде није описана кривица и радња извршења коју је предузео окривљени Мирољуб

Јовановић, већ само кривица и радње извршења предузете од стране организоване криминалне групе.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Мирољуба Јовановића, Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 246. став 1. КЗ („Службени гласник РС“, број 72/09) прописано је да кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога чини ко неовлашћено производи, прерађује, продаје или нуди на продају или ко ради продаје купује, држи или преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге. У ставу 4. истог члана, прописан је квалификовани облик овог кривичног дела који, између осталог, постоји ако је дело из става 1. овог члана извршено од стране организоване криминалне групе.

Из цитиране законске одредбе произлази да је једна од алтернативно прописаних радњи извршења предметног кривичног дела-неовлашћено преношење опојне дроге ради продаје.

У конкретном случају, у тачки 3. изреке првостепене пресуде, поред субјективних обележја кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. КЗ, која су истовремено описана за све окривљене односно окривљеног Винка Ракоњца, Дејана Недовића, Зорана Јањушевића, Владимира Бошковића, Владимира Лакића и окривљеног Мирољуба Јовановића, описана су и сва објективна обележја овог кривичног дела, а међу њима и радња извршења коју је предузео окривљени Мирољуб Јовановић-неовлашћено преношење опојних дрога ради продаје. Из чињеничног описа изреке првостепене пресуде у овом делу, јасно произилази да је окривљеног Мирољуба Јовановића, према инструкцијама добијеним од окривљеног Владимира Бошковића, ангажовао окривљени Владимир Лакић ради неовлашћеног преношења опојне дроге хероин из Турске у Републику Србију ради продаје, након чега су окривљени Владимир Лакић и Мирољуб Јовановић дана 19.09.2012. године путничким возилом, описаним у изреци пресуде, стигли у Турску, где су се у граду Текирдагу састали са окривљеним Зораном Јањушевићем и након преузимања опојне дроге хероин, коју су сместили у пртљажник возила, кренули из Турске у Републику Србију, да би дана 22.09.2012. године били заустављени од стране полицијских службеника Републике Србије, који су у пртљажнику предметног путничког возила пронашли 1.149,72 грама опојне дроге хероин, упакованих у три дрвене вешалице за одела и кутију у којој се налазило 16 дечијих коцкица, и потом оба окривљена лишила слободе.

Према налажењу Врховног суда, описане радње које је окривљени Мирољуб Јовановић предузео, садрже сва законска обележја кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ за које је оглашен кривим, и то како субјективна обележја, тако и објективна обележја, међу којима и радњу извршења која се, у конкретном случају, састоји у неовлашћеном преношењу опојне дроге хероин из Турске у Републику Србију ради продаје, који је организован од стране окривљеног Винка Ракоњца, а према чијем плану организације су окривљени Дејан Недовић, Зоран Јањушевић, Владимир Бошковић и Владимир Лакић, као припадници ове организоване криминалне групе, предузимали конкретне активности у циљу његове реализације, а окривљени Мирољуб Јовановић радње за које

је ангажован од стране окривљеног Владимира Лакића, према инструкцијама окривљеног Владимира Бошковића.

Према томе, налазећи да чињенични опис кривичног дела за које је окривљени Мирољуб Јовановић правноснажно оглашен кривим садржи сва законска обележја кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, Врховни суд оцењује да доношењем побијаних пресуда није повређен кривични закон из члана 439. тачка 1) ЗКП, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости његовог браниоца, адвоката Радета Еркића, оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног Владимира Лакића, адвокат Александар Цвејић, захтев за заштиту законитост подноси због повреде закона, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, при чему не означава ни једну од повреда закона из члана 485. став 4. ЗКП већ повреду закона из члана 16. ЗКП, коју и образлаже оспоравањем оцене доказа, чињеничних утврђења и закључака нижестепених судова. Међутим, како повреда закона из члана 16. ЗКП не представља законом дозвољен разлог због ког је подношење овог ванредног правног лека дозвољено окривљеном преко браниоца, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Владимира Лакића, адвоката Александра Цвејића, оценио као недозвољен.

Врховни суд се није упуштао у разматрање преосталих навода за захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Винка Ракоњца, адвоката Дејана Добросављевића и адвоката Александара Ковачевића, који је уједно и бранилац окривљеног Дејана Недовића, браниоца окривљеног Енвера Селмановића, адвоката Светлане Бобић, и браниоца окривљеног Дејана Аврамовића, адвоката Мирослава Тодоровића.

Наиме, бранилац окривљеног Винка Ракоњца, адвокат Дејан Добросављевић, битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, у преосталом делу захтева додатно образлаже оспоравањем доказне снаге дописа ИНТЕРПОЛ-а који је прибављен путем међународне правне помоћи, односно извештаја МУП РС, ДП, Управе за међународну-оперативну полицијску сарадњу Интерпол 03/8 број 2314-523108 од 27.02.2023. године, док бранилац окривљеног Енвера Селмановића, адвокат Светлана Бобић, ову повреду закона и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) КЗ у преосталим наводима захтева образлаже истицањем да су побијане пресуде засноване на посредним доказима и неутемељеним закључцима суда, који је пропустио да цени доказе који доводе у сумњу наводе оптужбе, а посебно пресуду надлежног суда Републике Словеније којом су осуђени чланови словеначке организоване криминалне групе, а из које, према њеном мишљењу, јасно произилази да окривљени Енвер Селмановић није извршио кривично дело за које је осуђен. Исту битну повреду одредаба кривичног поступка 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окривљеног Дејана Аврамовића, адвокат Мирослав Тодоровић, у захтеву додатно образлаже изношењем сопствене оцене доказа и закључака да његов брањеник није припадник организоване криминалне групе, и са тим у вези анализира и оцењује као неприхватљиве разлоге побијаних пресуда, што у захтеву чини и бранилац окривљеног Енвера Селмановића, адвокат Светлана Бобић, будући да законитост посебних доказних радњи у преосталом делу захтева образлаже анализом разлога које су у погледу дисконтинуитета у

њиховом спровођењу изнети у пресуди другостепеног суда приликом оцене жалбених навода.

Према налажењу Врховног суда, из изнетих навода захтева за заштиту законитости, произилази да браниоци окривљених Винка Ракоњца, Енвера Селмановића и Дејана Аврамовића, у преосталим, означеним деловима захтева у суштини указују на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, а браниоци окривљених Енвера Селмановића и Дејана Аврамовића и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, која као ни повреда закона из члана 440. ЗКП и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, због које бранилац окривљених Винка Ракоњца и Дејана Недовића, адвокат Александар Ковачевић, подноси захтев, не представљају законске разлоге у оквиру повреда закона наведених у члану 485. став 4. ЗКП, због којих окривљени преко бранилаца могу поднети овај ванредни правни лек, па се овај суд у њихово разматрање није упуштао.

Врховни суд није разматрао ни наводе захтева браниоца окривљеног Енвера Селмановића, адвоката Светлане Бобић, у делу у ком на основу сопствене оцене личних и материјалних прилика окривљеног, бранилац закључује да износ трошкова кривичног поступка које је побијаним пресудама окривљени Енвер Селмановић обавезан да накнади, апсолутно несразмеран његовим материјалним приликама, налазећи да бранилац у захтеву само формално нумерише повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП због које окривљени преко браниоца може поднети захтев, а суштински указује на повреду закона из члана 440. ЗКП. Предмет разматрања овог суда није био ни захтев овог браниоца окривљеног, у делу у ком бранилац такође само формално означава повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, обзиром да наводима да првостепени суд није правилно одмерио казну с обзиром на чињенице које утичу да казна буде већа или мања, фактички указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП, која не представља законски разлог прописан одредбом члана 485. став 4. ЗКП, због ког окривљени преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости.

Поред наведеног, овај суд није разматрао наводе захтева браниоца окривљеног Енвера Селмановића, адвоката Светлане Бобић, ни у делу у ком без икаквог образложења истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) ЗКП, налазећи да захтев у овом делу нема прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП која налаже обавезу навођења разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона, у смислу члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП, подразумева не само опредељивање о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Коначно, Врховни суд није разматрао ни две допуне захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Енвера Селмановића, адвоката Светлане Бобић, налазећи да су исте неблаговремене. Ово из разлога што из списка предмета произилази да је окривљени Енвер Селмановић пресуду Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж1 По1 5/24 од 07.06.2024. године примио 09.09.2024. године, а да је његов бранилац, адвокат Светлана Бобић, прву допуну захтева за заштиту законитости Врховном суду поднела 24.10.2024. године, а другу

допуну захтева 05.12.2024. године, односно обе допуне након протока рока од 30 дана прописаног одредбом члана 485. став 4. ЗКП.

Из свих изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, одлучио као у ставу првом изреке пресуде, док је на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић